

Faře v Malontech hrozí demolice. Některé zdi už spadly

24.4.2021

O osudu fary v sousedství kostela sv. Bartoloměje se rozhoduje v Malontech. Mohutná historická budova ohrožuje bezpečnost obyvatel, hyzdí náves a dělá vrásky na čele lidem ve vedení obce.

ZUZANA KYSELOVÁ

Malonty – Fara totiž dlouhé roky chátrá a některé její části se před nedávnem zbouraly. Nebezpečná část je proto obehnaná plotem, vozovka ke kostelu je kvůli tomu neprůjezdná a uzavřena.

Stav fary je natolik tristní, že se jako rozumné řešení nabízí nebezpečné budovy zdemolovat. Ke stejnému závěru došlo i budějovické biskupství, které na udržování prázdné nevyužité fary nemá prostředky. Biskupství proto zažádalo ministerstvo kultury o sejmnutí památkové ochrany. Proti tomu se ale postavila skupina nadšenců, kteří chtějí architektonicky cennou faru zachránit, a proti demolici jsou i památkáři.

„Fara je ve vlastnictví římskokatolické církve Kaplice,“ říká starosta Vladimír Malý. „Bortí se a některé její zdi už spadly. Vyvíjíme tlak na vlastníka, aby konal, neboť její stav je pro obyvatele velmi nebezpečný. Obavy přetrvávají navzdory tomu, že farnost nechala objekt oplocit. Nechceme, aby se řešení odkládalo na neurčito. Nemáme radost, jak to s farou dopadlo, ale jsme za zdraví lidí odpovědní.“

NOVÝ ŽIVOT

Areál a budova fary mají dlouhou historii, proto se do boje za její záchranu pustilo společenství lidí, kteří sepsali a podepisují Malontské memorandum a pravidelně se setkávají. „Bývalý farní dvůr tvoří s kostelem historický soubor, který by měl být

BORTÍ SE. „Zachránit faru ale lze, je mimořádně cenná,“ říkají památkáři. Foto: Denik/Zuzana Kyselová

nejen zachován pro obec, ale měl by se mu vtisknout nový život,“ je přesvědčen jeden z členů Bernhard Riepl z Kaplice. „Fara ale byla poškozena během bouře roku 2016 a po loňském částečném zřícení to vypadá dost špatně. Snažíme se proto podníkt aktivitu veřejnosti v regionu, které na památkách záleží a měla by chuť a možnost pomoci. Zkusme otočit kormidlem a faru zachránit!“ Uskupení si uvědomuje, že případná záchrana fary bude stát spoustu peněz. Iničiátoři se domnívají, že budova by se mohla poté využívat pro volnočasové aktivity, keramické dílny, řezbářství, kurzy starých řemesel, třeba v kombinaci s penzionem a muzeem...

„Z naší strany je stav fary neudržitelný a řešíme zabezpečení objektu,“ říká Petr Samec, mluvčí biskupství. „To, co bude s objektem dál, je v jednání, ale s využitím

pro církevní účely nepočítáme. S představiteli Malontského memoranda jsme měli v březnu schůzku, seznámili jsme se s jejich představami a budeme s nimi znovu jednat počátkem května. Případná rekonstrukce nebude levná – náš odhad na základě statického posudku je kolem 60 milionů korun.“

ZTRÁTA BY BYLA CITELNÁ

Památkáři věří, že na záchranu fary ještě není pozdě. „Fara je vzhledem k dlouhodobému zanedbávání údržby ze strany vlastníka ve špatném stavu a některé části jsou bohužel i havarijní. To ale neznamená, že je celá stavba k demolici,“ říká Daniel Šnejd, ředitel budějovického pracoviště Národního památkového ústavu (NPÚ). „Zachránit ji nepochybně lze. K dispozici jsou dotační tituly Ministerstva kultury nebo Jihočeského kraje. NPÚ ne-

souhlasí se zrušením památkové ochrany. Budova fary je zmiňována v zemských deskách již k roku 1598, gotická okna v jižní ohradní zdi fary ale ukazují, že je mnohem staršího založení. Na počátku 18. století byla fara přestavěna a získala současnou podobu. Z tohoto období pochází mimořádně zajímavý soubor krovů dochovaných na většině farních budov. S kostelem tvoří neoddělitelný celek, sdílející společnou historii po dlouhá staletí. V demolicemi silně zasaženém pohraničí, kde po roce 1945 zanikla převážná část historické zástavby, by byla ztráta takto cenného domu o to citelnější – stejně jako pro samotnou obec.“ Památkáři jsou připraveni spolupracovat na přípravě projektu záchranu fary a pomoci i s žádostí o dotaci.

Společenství Malontského memoranda nabízí účast na záchraně.